# Sociological sciences

## TECHNOLOGIES OF SOCIAL PROTECTION FOR CHILDREN FROM FAMILIES OF INTERNALLY DISPLACED PERSONS IN THE ACTIVITIES OF REGIONAL SOCIAL PROTECTION AUTHORIES

**Troianovska Katerina Ihorivna**
*Master's student of the Department of Social Technologies,*
*Zhytomyr Ivan Franko State University*
**Seiko Nataliya Andriivna**
*Doctor of Pedagogical Sciences, professor, professor Department of Social Technologies*
*Zhytomyr Ivan Franko State University*

## ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ДІТЕЙ З СІМЕЙ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В ДІЯЛЬНОСТІ РЕГІОНАЛЬНИХ УПРАВЛІНЬ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

**Трояновська Катерина Ігорівна**
*студентка магістратури кафедри соціальних технологій,*
*Житомирський державний університет імені Івана Франка*
**Сейко Наталія Андріївна**
*Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальних технологій*
*Житомирський державний університет імені Івана Франка*

**Вступ.** *Проблеми, пов'язані з внутрішнім переміщенням в Україні, спричинили багатогранну кризу, що має глибокі наслідки для добробуту постраждалого населення, особливо дітей із сімей, які перебувають у стані переміщення. На цьому фоні роль регіональних управлінь соціального захисту населення стає все більш важливою у пом'якшенні негативних наслідків та формуванні стійкості найбільш уразливої демографічної групи – дітей. У пошуках комплексних та ефективних стратегій соціального захисту для цих переміщених дітей інтеграція технологій стала ключовим шляхом для інновацій та втручання.*

*Актуальність вивчення технологій у сфері соціального захисту внутрішньо переміщених дітей в Україні підкреслюється масштабами та складністю кризи переміщення. Збройні конфлікти, економічні труднощі та геополітична нестабільність призвели до значного припливу внутрішньо переміщених осіб (ВПО), причому діти становлять значну частку цієї вразливої групи населення. Унікальні потреби та виклики, з якими стикаються ці діти, вимагають тонких і цілеспрямованих підходів для забезпечення їх цілісного розвитку, психічного благополуччя та постійного доступу до основних послуг [6, с. 101].*

*Існуючий науковий досвід і дослідження на цю тему пропонують цінну інформацію про потенційні шляхи використання технологій у діяльності регіональних управлінь соціального захисту в Україні. Вчені та практики досліджували застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), освітніх технологій (EdTech) і телемедицини для задоволення багатогранних потреб дітей-переміщених осіб. Ці дослідження створюють основу для розуміння трансформаційного потенціалу технологій у підвищенні ефективності, охоплення та впливу заходів соціального захисту [7, с. 116].*

*Однак, незважаючи на успіхи, досягнуті в наукових дослідженнях, залишаються невирішені проблеми, що вказує на необхідність подальшого дослідження та вдосконалення технологічних втручань. Перетин технологій і соціального захисту породжує складні питання, пов'язані з конфіденційністю даних, цифровою грамотністю та справедливим розподілом вигод. Крім того, ефективність цих технологій у різноманітних контекстах і потенціал небажаних наслідків потребують ретельного вивчення. Еволюція сценаріїв переміщення та динамічні потреби постраждалих дітей підкреслюють необхідність адаптивних і залежно від контексту технологічних рішень [3, с. 114].*

## *Основна частина*

### *Соціальний захист дітей-переселенців в Україні*

*Конфлікт на території України призвів до значної кількості внутрішньо переміщених осіб (ВПО), у тому числі дітей. Соціальний захист дітей-переселенців передбачає вирішення різних аспектів їх добробуту, включаючи освіту, охорону здоров'я, психосоціальну підтримку та правовий захист. Ось деякі ключові моменти щодо соціального захисту дітей-переселенців в Україні:*

*1. Освіта. Забезпечення доступу до якісної освіти є пріоритетом для дітей ВПО. Докладено зусиль для їх інтеграції в існуючу систему освіти. Можуть бути реалізовані спеціальні програми для задоволення особливих потреб дітей-ВПО, включаючи мовні бар'єри та виклики, пов'язані з травмою. Співпраця між державними установами, НУО та міжнародними організаціями для підтримки освітніх ініціатив для дітей ВПО.*

*2. охорона здоров'я. Доступ до медичних послуг має вирішальне значення для благополуччя дітей ВПО. Докладаються зусиль для забезпечення їх необхідною медичною допомогою та щепленнями. НУО та гуманітарні організації можуть відігравати певну роль у наданні медичних послуг переміщеному населенню.*

*3. психосоціальна підтримка. Конфлікт і переміщення можуть мати глибокий психологічний вплив на дітей. Програми психосоціальної підтримки спрямовані на лікування травми та емоційне благополуччя. Можуть бути надані консультаційні послуги, групи підтримки та розважальні заходи, щоб допомогти дітям впоратися з проблемами, з якими вони стикаються.*

*4. юридичний захист. Для захисту прав дітей ВПО існує законодавча база. Це включає заходи щодо запобігання дискримінації та забезпечення доступу до основних послуг.Адвокаційні зусилля НУО та організацій правової допомоги можуть бути зосереджені на захисті прав дітей ВПО та їхніх сімей.*

*5. міжнародна допомога. Міжнародна спільнота, включаючи агентства ООН і гуманітарні організації, часто надає підтримку для задоволення потреб дітей-ВПО.Фінансування та ресурси міжнародних донорів сприяють різноманітним програмам, спрямованим на покращення умов життя та перспектив дітей-переселенців [6, с. 103].*

*Оскільки регіональні департаменти соціального захисту стикаються зі складним завданням захисту прав і добробуту внутрішньо переміщених дітей, критичний аналіз поточного стану технологічної інтеграції є обов'язковим. Цей вступ закладає основу для поглибленого вивчення технологій, які використовуються в діяльності регіональних управлінь у сфері соціального захисту в Україні, наголошуючи як на їх актуальності, так і на прогалинах, які зберігаються у вирішенні унікальних проблем, з якими стикаються діти з сімей, які зазнають внутрішнього переміщення. Через аналітичну призму це дослідження має на меті зробити внесок у поточний дискурс навколо оптимізації стратегій соціального захисту шляхом розумного використання технологій в українському контексті.*

### *Інновації у соціальному захисті: технологічні рішення для дітей-переселенців в Україні*

*В контексті України питання внутрішньо переміщених осіб (ВПО) стало актуальним, зокрема, щодо соціального захисту дітей із сімей, які постраждали від переміщення. Криза переміщення в Україні, спричинена збройним конфліктом та іншими дестабілізуючими факторами, зумовила потребу в комплексних та ефективних заходах соціального захисту, особливо в межах компетенції регіональних управлінь соціального захисту населення. У зв'язку з цим інтеграція технологій у стратегії та діяльність цих відділів відіграє вирішальну роль у забезпеченні благополуччя та розвитку дітей із сімей ВПО [7, с. 117].*

*Переміщення сімей, яке часто супроводжується травматичним досвідом та економічними труднощами, ставить дітей під підвищений ризик уразливості. Заходи соціального захисту стають необхідними не лише для задоволення нагальних потреб, але й для сприяння довгостроковій стійкості та розвитку. Регіональні департаменти соціального захисту в Україні мають розробляти та впроваджувати політику та програми, які задовольняють унікальні потреби дітей-ВПО, і інтеграція технологій у ці зусилля є важливою для підвищення ефективності та охоплення таких ініціатив.*

*Однією з ключових технологій соціального захисту дітей із сімей ВПО є інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). Завдяки використанню ІКТ регіональні департаменти можуть оптимізувати збір, аналіз і розповсюдження даних, сприяючи більш цілеспрямованому та науковому підходу до програм соціального захисту. Це включає розробку та використання баз*

*даних, які централізують інформацію про переміщені сім'ї, дозволяючи органам влади ідентифікувати та визначати пріоритетність тих, хто потребує конкретного втручання [3, с. 111].*

*Крім того, використання онлайн-платформ та засобів комунікації дозволяє ефективно надавати інформацію та послуги сім'ям ВПО. Регіональні департаменти можуть використовувати веб-сайти, мобільні додатки та канали соціальних мереж для поширення відповідних оновлень, ресурсів і механізмів підтримки. Це не тільки покращує доступність послуг, але й створює канал для безперервного спілкування між владою та переміщеним населенням, сприяючи появі зв'язку та довіри [1, с. 268].*

*Освітні технології (EdTech) постають як важлива складова соціального захисту дітей із сімей переселенців. Порушення, спричинені переміщенням, часто призводять до прогалин в освіті, коли діти стикаються з труднощами в доступі до формальної школи. Рішення EdTech, такі як онлайн-платформи для навчання, віртуальні класи та освітні програми, дозволяють регіональним департаментам подолати цю прогалину, надаючи дітям-переміщеним особам постійний доступ до якісної освіти. Ці технології можна інтегрувати як у формальні, так і в неформальні умови навчання, задовольняючи різноманітні потреби та обставини дітей ВПО.*

*Крім того, використання EdTech сприяє розвитку навичок і розвитку потенціалу серед дітей і молоді, озброюючи їх інструментами, необхідними для майбутньої соціально-економічної інтеграції. Впроваджуючи інтерактивні та адаптивні методи навчання, регіональні департаменти можуть пристосовувати освітній контент до конкретних потреб і стилів навчання дітей-ВПО, тим самим підвищуючи загальну ефективність освітніх заходів.*

*У сфері охорони здоров'я телемедицина стає цінним інструментом для забезпечення благополуччя дітей із сімей переміщених осіб. Фізичні та психологічні наслідки переміщення потребують доступних та ефективних послуг охорони здоров'я. Телемедичні платформи дозволяють медичним працівникам дистанційно оцінювати, діагностувати та надавати рекомендації з медичних питань, задовольняючи потреби в охороні здоров'я дітей-ВПО, навіть у географічно рознесених районах [4, с. 129].*

*Крім того, використання технологій у наданні підтримки психічного здоров'я має першочергове значення. Переміщення часто призводить до травми та психологічного стресу серед дітей, що вимагає спеціального втручання. Віртуальні консультації, онлайн-групи підтримки та додатки для психічного здоров'я можна включити до програм соціального захисту, що дозволить надавати своєчасну та доступну психіатричну допомогу переміщеним дітям [1, с. 265].*

### *Технології для дітей-переселенців: український контекст*

*Таким чином, зазначимо, що інтеграція технологій у діяльність обласних управлінь соціального захисту населення в Україні є необхідною для вирішення унікальних проблем, з якими стикаються діти із сімей внутрішньо переміщених осіб. Використовуючи ІКТ, EdTech і телемедицину, ці відділи можуть підвищити ефективність, охоплення та вплив своїх ініціатив соціального захисту. Використання технологій не тільки оптимізує адміністративні процеси, але й забезпечує пристосування заходів соціального захисту до конкретних потреб дітей-ВПО, сприяючи їхньому цілісному розвитку та стійкості перед обличчям проблем, пов'язаних з переміщенням.*

*Окрім безпосередніх переваг технологічної інтеграції, важливо визнати ширші наслідки для розробки політики та розподілу ресурсів. Дані, зібрані за допомогою технологічних платформ, дають цінну інформацію про зміну потреб переміщеного населення. Регіональні департаменти можуть використовувати ці дані для вдосконалення та адаптації своїх стратегій соціального захисту, гарантуючи, що вони залишатимуться чутливими до динамічного характеру сценаріїв переміщення [5, с. 85].*

*Співпраця між регіональними департаментами, неурядовими організаціями (НУО) та приватним сектором може ще більше посилити вплив технологічних ініціатив соціального захисту. Наприклад, державно-приватне партнерство може сприяти розробці та впровадженню інноваційних рішень, використовуючи досвід і ресурси обох секторів. НУО з їх присутністю на низовій основі та зв'язками з громадою можуть відігравати вирішальну роль у впровадженні та моніторингу ефективності технологічних втручань на місцях.*

*Розвиток потенціалу в регіональних відділах є фундаментальним аспектом успішної технологічної інтеграції. Програми навчання, які озброюють соціальних працівників та адміністраторів навичками орієнтуватися та ефективно використовувати ці технології, є*

*важливими. Це гарантує максимізацію потенціалу цих інструментів і те, що переваги потраплять до тих, хто має намір отримати користь – дітей і сімей, які перебувають у стані переміщення [2, с. 55].*

*Хоча інтеграція технологій пропонує безліч переваг, дуже важливо пам'ятати про потенційні проблеми та етичні міркування. Питання, пов'язані з конфіденційністю даних, цифровою грамотністю та можливим виключенням певних груп, повинні бути ретельно розглянуті. Регіональні департаменти повинні встановити надійні гарантії захисту конфіденційної інформації та гарантувати, що технологічні рішення випадково не посилять існуючу нерівність між переміщеним населенням [4, с. 128].*

*У ширшому контексті соціального захисту необхідний комплексний та інклюзивний підхід. Обговорювані технологічні досягнення слід розглядати як додаткові інструменти в ширшій структурі, що включає законодавчі заходи, залучення громади та ініціативи з розширення економічних можливостей. Регіональні департаменти повинні прагнути до цілісного розуміння багатогранних проблем, з якими стикаються сім'ї ВПО, вирішуючи не лише нагальні потреби, але й працюючи над стійкими рішеннями для їхнього довгострокового добробуту.*

***Висновки.*** *Отже, інтеграція технологій у діяльність регіональних управлінь соціального захисту в Україні є ключовою для розробки ефективних та оперативних стратегій захисту добробуту дітей із сімей внутрішньо переміщених осіб. Розумне використання інформаційно-комунікаційних технологій, освітніх технологій і телемедицини може значно розширити охоплення та вплив програм соціального захисту. Однак до цієї інтеграції слід підходити з тонким розумінням унікальних проблем, пов'язаних з переміщенням, і зобов'язанням дотримуватися етичних міркувань, інклюзивності та співпраці. Використовуючи потужність технологій у поєднанні з комплексними заходами соціального захисту, регіональні департаменти України можуть внестизначний внесок у благополуччя та стійкість дітей, які стикаються з труднощами внутрішнього переміщення.*

### *Література*

*1. Bachynska M. V. Institutional support for the social sphere of Ukraine in the conditions of war. The actual problems of regional economy development. 2023. No. 2(19). P. 263-271.[Published in the Ukrainian language].*

*2. Hurych V. O. Mobile assistance to internally displaced persons in the rural community. Habitus. 2016. No. 1. P. 53-57.[Published in the Ukrainian language].*

*3. Kolosovska I., Niema O. Improvement of public administration in the field of social work at the regional level. Public administration and local Self-Government. 2018. No. 4. P. 109-114. [Published in the Ukrainian language].*

*4. Koliada N., Kravchenko O., Kucher H. Social work with school-age children in the community: practical experience. Scientific bulletin of Uzhhorod University. Series: "Pedagogy. Social work." 2018. No. 2 (43). P. 126-132. [Published in theUkrainian language].*

*5. Kravchenko M. V. Priority directions of social protection for internally displaced persons. Bulletin of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine. Series: Public administration. 2016. No. 3. P. 83-90. [Published in theUkrainian language].*

*6. Postupna O. V., Polyakova O. S. Ensuring the implementation of rights of internally displaced persons and residents of occupied and uncontrolled territories of Ukraine in education: public management aspect. Actual problems of public administration. 2018. No. 1. P. 97-104. [Published in theUkrainian language].*

*7. Slozanska H. I., Horyshna N. M. Activities of a social work specialist in providing social services to the population in the territorial community. Collection of scientific works of Khmelnytsky Institute of Social Technologies of Ukraine university. 2016. No. 12. P. 113-118. [Published in the Ukrainianlanguage].*